

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 336/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. mája 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Ladislava Orosza a Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 39 ods. 1 a 2, čl. 40, čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s porušením čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, porušenie práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s porušením čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porušenie čl. 1 ods. 1 a 2 Dodatkového protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porušenie čl. 1, čl. 2, čl. 3, čl. 4 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) a ods. 2, 3, 4 a 5, čl. 5, čl. 12 ods. 3, 4 a 5, čl. 13, čl. 15, čl. 16, čl. 25 a čl. 28 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím postupom Centra právnej pomoci, kancelárie Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 4375/2017-KaLM a jeho rozhodnutím z 5. mája 2017 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 31 S 84/2017 a jeho uzneseniami z 3. októbra 2017 a 7. marca 2018, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. mája 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 39 ods. 1 a 2, čl. 40, čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s porušením čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 3 ústavy, porušenie práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s porušením čl. 14 a čl. 17 dohovoru, porušenie čl. 1 ods. 1 a 2 Dodatkového protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol č. 12“), porušenie čl. 1, čl. 2, čl. 3, čl. 4 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) a ods. 2, 3, 4 a 5, čl. 5, čl. 12 ods. 3, 4 a 5, čl. 13, čl. 15, čl. 16, čl. 25 a čl. 28 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím postupom Centra právnej pomoci, kancelárie Liptovský Mikuláš (ďalej len „centrum“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4375/2017-KaLM (ďalej aj „napadnuté konanie centra“) a jeho rozhodnutím z 5. mája 2017 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie centra“) a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 31 S 84/2017 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu“) a jeho uzneseniami z 3. októbra 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie z 3. októbra 2017“) a 7. marca 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie zo 7. marca 2018“).

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na to, že je väčšinovým spoluvlastníkom špecifikovaného pozemku v katastrálnom území obce [REDAKOVANÉ]. Starosta obce [REDAKOVANÉ] rozhodol rozhodnutím č. 208/2002, ktorým vydal povolenie pre stavebníka na odvodnenie *„daždových vôd do miestneho vodného toku – potoka, bez uvedenia konkrétnych pozemkov, na ktoré sa malo potrubie zakopať.“*

Potrubie stavebník... zakopal na vyššie uvedený pozemok... a neskôršie do neho so súhlasom starostu obce, jeho dobrého kamaráta, pripojil odtok kalu z takzv. nepriepustnej žumpy svojho rodinného domu.“

Z uvedených dôvodov podal sťažovateľ žalobu krajskému súdu, ktorú krajský súd uznesením sp. zn. 10 S 21/2005 z 10. marca 2005 postúpil Okresnému súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“). Konanie o žalobe sťažovateľa okresný súd viedol pod sp. zn. 6 C 122/2005. Podľa sťažovateľa okresný súd v predmetnom konaní nepostupoval spravodlivo, neoslobodil ho od súdnych poplatkov, hoci v iných konaniach bol od platenia súdnych poplatkov oslobodený, vymáhal od neho súdne poplatky za jeho podania, napr. aj za námietku zaujatosti voči vo veci konajúcemu sudcovi okresného súdu. Okresný súd napokon žalobu sťažovateľa zamietol, pričom sa nezaoberal jeho námietkami.

Sťažovateľ sa domáhal ochrany svojich práv sťažnosťou doručenu ústavnému súdu v januári 2014. Následne požiadal o ustanovenie právneho zástupcu Centrum právnej pomoci, kanceláriu Žilina, ktorá mu rozhodnutím z 3. apríla 2014 nepriznala nárok na poskytnutie právnej pomoci. Predmetné rozhodnutie potvrdil Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo 17. decembra 2014, ktorého rozsudok potvrdil na základe odvolania sťažovateľa Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom z 19. novembra 2015. Krajský súd v Banskej Bystrici následne uznesením zo 16. júla 2014 nepriznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov s tým, že toto uznesenie potvrdil najvyšší súd uznesením z 26. mája 2016. Krajský súd v Banskej Bystrici sťažovateľovi uložil uznesením z 13. decembra 2016 povinnosť zaplatiť súdny poplatok, ktoré najvyšší súd svojím uznesením z 28. februára 2017 tiež potvrdil.

Sťažovateľ podal opakovane sťažnosť ústavnému súdu a tiež žiadosť o priznanie nároku na právnu pomoc. O žiadosti rozhodlo centrum napadnutým rozhodnutím z 5. mája 2017 tak, že sťažovateľovi nepriznalo nárok na poskytnutie právnej pomoci.

Proti rozhodnutiu centra podal sťažovateľ žalobu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti tohto rozhodnutia a požiadal tiež o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Vo veci žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov rozhodol krajský súd – vyšším súdnym úradníkom – tak, že napadnutým uznesením z 3. októbra 2017 vyzval sťažovateľa, aby návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov doplnil a uviedol a preukázal pomery,

ktoré odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov. O návrhu sťažovateľa napokon rozhodol krajský súd – vyšším súdnym úradníkom – uznesením sp. zn. 31 S 84/2017 zo 6. decembra 2017 tak, že návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu zo 6. decembra 2017 podal sťažovateľ podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny súdny poriadok“ alebo aj „SSP“) sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd – sudcom napadnutým uznesením zo 7. marca 2018 tak, že sťažnosť sťažovateľa zamietol.

Sťažovateľ poukazuje na to, že v iných konaniach bol oslobodený od súdnych poplatkov, resp. mu bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci.

Na základe týchto skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených základných práv a článkov podľa ústavy a tiež porušenie označených práv a článkov dohovoru, dodatkového protokolu č. 12 a Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím postupom centra v napadnutom konaní a jeho rozhodnutím z 5. mája 2017, postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho uzneseniami z 3. októbra 2017 a zo 7. marca 2018, napadnuté rozhodnutie centra zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie, zruší napadnuté uznesenia krajského súdu z 3. októbra 2017 a zo 7. marca 2018 a vec mu vráti na ďalšie konanie. Sťažovateľ tiež žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 4 000 € a o úhradu trov konania.

Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje *„prietahmi v konaní a tým, že počas riešenia jeho civilnej veci je vystavený pocitom právnej neistoty, krivdy, nespravodlivosti, beznádeji, zúfalstvu, bezmocnosti, úzkosti, psychickým traumám a vážnym zdravotným problémom, predovšetkým infarktovým stavom... s následnou možnosťou smrti z konania Centra... a Krajského súdu Žilina pri rozhodovaní o jeho návrhu na poskytnutie právnej pomoci a oslobodenie od súdnych poplatkov“*.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 39 ods. 1 a 2, čl. 40, čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s porušením čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 3 ústavy, porušeniu práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13

dohovoru v spojení s porušením čl. 14 a čl. 17 dohovoru, porušení čl. 1 ods. 1 a 2 dodatkového protokolu č. 12, porušení čl. 1, čl. 2, čl. 3, čl. 4 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) a ods. 2, 3, 4 a 5, čl. 5, čl. 12 ods. 3, 4 a 5, čl. 13, čl. 15, čl. 16, čl. 25 a čl. 28 Dohovoru o práвах osôb so zdravotným postihnutím postupom centra v napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. 4375/2017-KaLM a jeho rozhodnutím z 5. mája 2017

Sťažovateľ požiadal podaním z 12. októbra 2016 „o ustanovenie bezplatného zástupcu z radov advokátov ku konaniu pred ústavným súdom“ v zmysle § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Centrum rozhodnutím sp. zn. 4375/2017-KaLM z 5. mája 2017 sťažovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci nepriznalo, pričom ho poučilo, že proti tomuto rozhodnutiu môže podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia správnu žalobu na príslušnom krajskom súde v súlade s § 177 a nasl. SSP.

Sťažovateľ podaním z 20. mája 2015 doručeným krajskému súdu 25. mája 2015 podal žalobu „o preskúmanie ústavnosti rozhodnutia sp. zn. 4375/2017-KaLM zo dňa 5. mája 2017“. Krajský súd posúdil toto podanie podľa jeho obsahu a povahy ako všeobecnú správnu žalobu podľa Správneho súdneho poriadku (pozri uznesenie sp. zn. 31 S 84/2017 z 3. októbra 2017). O tejto žalobe sťažovateľa krajský súd ešte nerozhodoval a ani nebola predmetom konania o sťažnosti sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd preto túto časť sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 39 ods. 1 a 2, čl. 40, čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s porušením čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 3 ústavy, porušeniu práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13 dohovoru v spojení s porušením čl. 14 a čl. 17 dohovoru, porušeniu čl. 1 ods. 1 a 2 dodatkového protokolu č. 12, porušeniu čl. 1, čl. 2, čl. 3, čl. 4 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) a ods. 2, 3, 4 a 5, čl. 5, čl. 12 ods. 3, 4 a 5, čl. 13, čl. 15, čl. 16, čl. 25 a čl. 28 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím a postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho uznesení z 3. októbra 2017

Sťažovateľ podaním z 20. mája 2015 doručeným krajskému súdu 25. mája 2015 podal žalobu „o preskúmanie ústavnosti rozhodnutia sp. zn. 4375/2017-KaLM zo dňa 5. mája 2017“. Súčasne s touto žalobou sťažovateľ požiadal krajský súd v zmysle § 166 SSP o oslobodenie od súdnych poplatkov. Túto žiadosť sťažovateľa vyhodnotil krajský súd ako návrh na oslobodenie od súdneho poplatku. V nadväznosti na tento návrh krajský súd uznesením vyššieho súdneho úradníka sp. zn. 31 S 84/2017 z 3. októbra 2017 vyzval sťažovateľa, aby doplnil svoj návrh o oslobodenie od súdnych poplatkov, pretože z neho nie je zrejmé, čoho sa týka, sťažovateľ ho nijako neodôvodnil a ani nepredložil žiadne dôkazy. Sťažovateľa krajský súd poučil, že „ten, kto požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov, je povinný... (dôvody na oslobodenie, pozn.) aj preukázať“, a poučil ho tiež o tom, čo má takýto návrh na oslobodenie od súdneho poplatku obsahovať, ako aj o tom, že proti tomuto uzneseniu nie je prípustná kasačná sťažnosť, ale proti uzneseniu správneho súdu vydaného súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť, ak to Správny

súdny poriadok nevyučuje; lehota na jej podanie je 15 dní od doručenia relevantného uznesenia. Sťažovateľ podanie sťažnosti podľa Správneho súdneho poriadku nevyužil, ale na výzvu krajského súdu zareagoval tak, že svoj návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov doplnil podaním z 23. októbra 2017.

Vychádzajúc z uvedených skutočností a s poukazom na právne závery uvedené v časti II.1 tohto uznesenia ústavný súd aj túto časť sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

II.3 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 39 ods. 1 a 2, čl. 40, čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s porušením čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 3 ústavy, porušeniu práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13 dohovoru v spojení s porušením čl. 14 a čl. 17 dohovoru, porušeniu čl. 1 ods. 1 a 2 dodatkového protokolu č. 12 a porušeniu čl. 1, čl. 2, čl. 3, čl. 4 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) a ods. 2, 3, 4 a 5, čl. 5, čl. 12 ods. 3, 4 a 5, čl. 13, čl. 15, čl. 16, čl. 25 a čl. 28 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením zo 7. marca 2018

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu a preskúmať ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia

príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Na základe podkladov predložených sťažovateľom podaním z 23. októbra 2017 krajský súd o jeho návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov rozhodol uznesením vyššieho súdneho úradníka sp. zn. 31 S 84/2017 zo 6. decembra 2017 tak, že tento návrh zamietol. Sťažovateľa poučil o tom, že proti tomuto uzneseniu nie je prípustná kasačná sťažnosť, ale že proti uzneseniu správneho súdu vydanému vyšším súdnym úradníkom je prípustná sťažnosť, ak ju Správny súdny poriadok nevyklučuje. Sťažovateľ takúto sťažnosť využil.

Krajský súd následne napadnutým uznesením zo 7. marca 2018 zamietol sťažnosť sťažovateľa podľa Správneho súdneho poriadku proti uzneseniu krajského súdu zo 6. decembra 2017. V napadnutom uznesení zo 7. marca 2018 uviedol:

„1. Uznesením č. k. 31 S/84/2017-99 zo dňa 06. 12. 2017 vydaným vyšším súdnym úradníkom krajský súd zamietol návrh žalobcu na oslobodenie od súdnych poplatkov. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že súhrn príjmov žalobcovej domácnosti je cca 838 Eur mesačne, žalobca s manželkou sú podľa komplexných posudkov osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Krajský súd dospel k názoru, že výdavky žalobcu na bývanie a stravu sami o sebe a v spojení s ďalšími výdavkami žalobcu na lieky nepredstavujú takú položku, ktorá by spôsobovala ťaživé sociálne pomery žalobcu a ktoré by mu bránili alebo znemožňovali zaplatiť súdny poplatok vo výške 70 Eur za žalobu ako jednorazový výdavok bez toho, aby bola ohrozená jeho výživa. Krajský súd po zhodnotení osobných, majetkových a ostatných zárobkových pomerov žalobcov dospel k záveru, že u žalobcu nie sú dané predpoklady na jeho oslobodenie od platenia súdnych poplatkov...

7. Rovnako ako vyšší súdny úradník, tak aj súd predseda senátu dospel k záveru, že u žalobcu neboli splnené predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov, a preto krajský súd správne rozhodol, keď žiadosť žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkov zamietol. Pre posúdenie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov z hľadiska pomerov účastníka sú rozhodujúce najmä jeho majetkové a sociálne pomery,

počet osôb, ktoré je poplatník povinný podľa zákona vyživovať, ale aj výška súdneho poplatku a povaha nároku. Žalobca na účely oslobodenia od súdnych poplatkov reálne nepreukázal, že by podmienky na oslobodenie splňal.

8. Námietku žalobcu, ktorou žalobca napádal príliš formalistický postup súdu pri vydávaní napadnutého rozhodnutia, vyhodnotil súd za nedôvodnú. V napadnutom rozhodnutí sa súd podrobne zaoberal žalobcovými príjmami, výdavkami a zohľadnil aj jeho zdravotný stav a výšku súdneho poplatku.

9. Pokiaľ žalobca namietal, že v iných konaniach bol s manželkou od poplatkov oslobodený a boli im bezplatne pridelovaní i advokáti na zastupovanie, a dokonca i pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (konanie vedené pod sp. zn. III. ÚS 121/2010) a za tej istej sociálnej situácie, ak nie lepšej, krajský súd poukazuje na to, že majetkové, sociálne a osobné pomery žalobcu, posudzované pre účely rozhodnutia o jeho žiadostiach o oslobodenie od súdnych poplatkov, boli preverované vo vzťahu k rôznym aj skorším časovým obdobiam. Taktiež je potrebné prihliadnuť k odlišnosti predmetov konaní, napr. v konaní, na ktoré žalobca poukazoval a vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 4 C 58/2010 žalobca žaloval o náhradu škody vo výške 20.460,- eur, kde by súdny poplatok za podanie návrhu činil 1.227,60 eur, čo je neporovnateľne vyššia poplatková povinnosť, ako v predmetnej veci, kde súdny poplatok činí 70,- eur. Podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov je preto nutné skúmať a posudzovať vždy vo vzťahu k aktuálne prebiehajúcemu konaniu, ku ktorému sa oslobodenie od súdnych poplatkov má vzťahovať, pričom treba vychádzať z časovo aktuálnych pomerov žiadateľa. V súvislosti s námietkou žalobcu, že v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky vedeným pod sp. zn. III. ÚS 121/2010 bol žalobcovi ustanovený advokát, súd aj vzhľadom na vyššie uvedené opätovne uvádza, že vo veci, ktorá je predmetom tohto konania bol žalobca povinný preukázať majetkové, sociálne a osobné pomery ku dňu podania žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov, teda k mesiacu máj 2017; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorým bol žalobcovi ustanovený advokát bolo vydané 23. marca 2010. Navyše konanie vedené pred Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. III. ÚS 121/2010 bolo ukončené vydaním nálezu z 27. júla 2011, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval porušenie základného práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho

záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu, za čo (okrem iného) bolo žalobcovi priznané finančné zadostučinenie v sume 2.500,- eur.

10. Krajský súd preto dospel k záveru, že u žalobcu v tomto konaní predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov splnené neboli, súdny poplatok vo výške 70,- eur ako jednorazový výdavok vzhľadom na osobné a majetkové pomery žalobcu nie je tak vysoký, aby ho nebol žalobca schopný zaplatiť bez toho, aby bola ohrozená jeho výživa, respektíve chod domácnosti. Vychádzajúc z uvedeného krajský súd, konajúc o sťažnosti žalobcu, dospel k záveru, že táto nie je dôvodná, preto ju v zmysle ustanovenia § 161 SSP zamietol.“

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať taký návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Z argumentácie krajského súdu v napadnutom uznesení zo 7. marca 2018 dostatočne vyplýva záver, z akých dôvodov zamietol sťažnosť sťažovateľa smerujúcu proti uzneseniu krajského súdu zo 6. decembra 2017 o zamietnutí jeho návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov. Krajský súd skúmal aktuálne pomery sťažovateľa, ktoré sú relevantné pre rozhodnutie o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov, skúmal výšku súdneho poplatku a sťažovateľovu spôsobilosť tento súdny poplatok zaplatiť a tiež sa vysporiadal s námietkou sťažovateľa, že v iných konaniach bol od súdnych poplatkov oslobodený, prípadne mu bol priznaný nárok na právnu pomoc. Uvedené právne závery krajského súdu ústavný súd nepovažuje za arbitrárne a ani zjavne neodôvodnené, preto sú ústavne udržateľné.

Odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu je takto dostatočné a vyčerpávajúce – sťažovateľ dostal odpovede na ťažiskové právne otázky rámcujúce jeho vec – v konaní o jeho návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov. Tieto právne závery krajského súdu nie je potrebné zo strany ústavného súdu dopĺňať alebo revidovať, naopak, ústavný súd môže na ne s ohľadom na sťažnostné námietky sťažovateľa v plnom rozsahu odkázať, keďže podľa ústavného súdu sú ústavne udržateľné a obsahujú relevantné a zrozumiteľne formulované právne argumenty.

Ústavný súd preskúmal námietky sťažovateľa primárne vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vo vzťahu k namietanému porušeniu ďalších sťažovateľom označených základných práv podľa ústavy, článkov ústavy, práv podľa dohovoru a článkov dohovoru, dodatkového protokolu č. 12 a Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím ústavný súd nezistil skutočnosti, ktoré by indikovali ich porušenie napadnutým uznesením krajského súdu zo 7. marca 2018. Je tiež relevantné, že v uvedených smeroch v sťažnosti sťažovateľa absentuje adekvátne argumentácia, ktorou by odôvodňoval ich porušenie.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2018